

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 czerwca 2012 roku (data nadania, k. 72) powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. (dalej także: E.) wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) spółce akcyjnej V. (...) z siedzibą w W. kwoty 3899,10 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2012 roku oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód wskazał, iż dochodzona kwota stanowi odszkodowanie należne mu na podstawie umowy cesji wierzytelności od pozwanego jako ubezpieczyciela odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody. Odszkodowanie to obejmuje koszty najmu przez poszkodowanego auta zastępczego w okresie naprawy pojazdu uszkodzonego w wyniku kolizji drogowej, której sprawca ubezpieczony był w pozwanym towarzystwie ubezpieczeń.

W dniu 19 lipca 2012 r. wydany został w sprawie o sygn. akt XV GNc 4485/12 nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym Sąd zasądził roszczenie zgodnie z żądaniem pozwu.

W dniu 06 września 2013 roku (data nadania, k. 113) pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty i zaskarżając go w całości wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany zakwestionował ważność umowy najmu oraz cesji wierzytelności, oraz konieczność najmu pojazdu zastępczego. Ponadto zarzucił, że czas naprawy uszkodzonego pojazdu był za długi oraz wskazał, iż stawki dzienna za wynajem pojazdu zastępczego tj. 158,50 zł netto jest zawyżona i odbiega od kwot, za jakie można wynająć pojazd na rynku właściwym dla poszkodowanego.

W trakcie procesu doszło do połączenia w trybie art. 492 § 1 k.s.h. spółek (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w W., przez przejęcie (...) Związku (...) przez InterRisk. W dalszym toku procesu po stronie pozwanego występował (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W., jako ogólny następca prawny (...) spółki akcyjnej V. (...) z siedzibą w W..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 stycznia 2012 roku miała miejsce kolizja drogowa, na skutek której uszkodzeniu uległ samochód marki R. (...) o nr rej. (...), stanowiący współwłasność (...) Bank spółki akcyjnej z siedzibą we W. oraz D. Ł. (dalej poszkodowana). Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych zawarte z (...) spółką akcyjną V. (...) z siedzibą w W. (obecnie: (...) spółka akcyjna V. (...) z siedzibą w W.) (okoliczności bezsporne, nadto dowód: dowód rejestracyjny, k. 12-13 akt szkody).

W dniu 17 stycznia 2012 roku szkoda została zgłoszona u ubezpieczyciela, natomiast w dniu 18 stycznia uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rej (...) został przyjęty do zakładu naprawczego. W dniu 20 stycznia 2012 roku odbyły się oględziny przednaprawcze uszkodzonego pojazdu, a w dniu 23 stycznia 2012 roku zakład naprawczy otrzymał kosztorys oraz ocenę techniczną. W dniu 26 stycznia 2012 roku zakład naprawczy zgłosił ubezpieczycielowi konieczność zatwierdzenia przygotowanego kosztorysu lub wykonania dodatkowych oględzin. Przesłany kosztorys został zweryfikowany przez ubezpieczyciela w dniu 01 lutego 2012 roku i przesłany do zakładu naprawczego w dniu 02 lutego 2012 roku o godzinie 15:58. Następnego dnia tj. 03 lutego 2012 roku serwis naprawczy dokonał zamówienia części zamiennych, które zostały dostarczone w dniu 07 lutego 2012 roku. Zakończenie naprawy uszkodzonego pojazdu nastąpiło w dniu 14 lutego 2012 roku i w tym samym dniu pojazd został odebrany przez poszkodowaną (dowód: arkusz naprawy pojazdu najemcy, k. 41, kalkulacja naprawy z dnia 26 stycznia 2012 roku, k. 95-97, ocena techniczna, k. 99-101, korespondencja mailowa, k. 104-105, akta szkody).

W dniu 25 stycznia 2012 roku poszkodowana D. Ł., reprezentowana przez M. Ł., jako najemca, zawarła z E. jako wynajmującym, reprezentowanym przez S. S., umowę najmu (...) (..) nr (...), na podstawie której wynajęła od E.

pojazd zastępczy na czas naprawy uszkodzonego pojazdu najemcy, nie dłużej jednak niż na okres 15 dni roboczych rozumianych jako dni od poniedziałku do piątku. Strony ustaliły, że autem zastępczym będzie F. (...) o nr rej. (...), natomiast wysokość czynszu najmu zostanie ustalona na podstawie Cennika (...) ((...)), stanowiącego załącznik nr 1 do umowy. W przypadku gdy wynajęte zostanie auto klasy wyższej niż klasa (...) cena miała zostać ustalona zgodnie ze stawką za najem pojazdów klasy (...). Należność do zapłaty za faktyczny okres korzystania z pojazdu miała zostać ustalona w dniu jego zwrotu przez najemcę. Przy zawarciu umowy reprezentujący poszkodowaną M. Ł. zaakceptował własnoręcznym podpisem Cennik (...) ((...)), który przewidywał stawki najmu różnych pojazdów w zależności od długości najmu, w tym stawkę dla samochodów należących do klasy (...) za 20 dni najmu w wysokości 3899,10 zł brutto (dowód: cennik (...) ((...)), k. 34, umowa najmu (...) ((...)), k. 35-38, oświadczenie dla towarzystwa ubezpieczeń, k. 40, oświadczenie współwłaściciela pojazdu, k. 42, pełnomocnictwo dla S. S., k. 44, odpis KRS powoda, k.64-71).

Również w dniu 25 stycznia 2012 roku D. Ł., reprezentowana przez M. Ł., jako cedent, zawarła z E. jako cesjonariuszem, reprezentowanym przez S. S. umowę cesji wierzytelności, obejmującą prawo do zwrotu kosztów z tytułu najmu pojazdu zastępczego od E., przysługującą cedentowi w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 17 stycznia 2012 roku, likwidowaną przez (...) Związek (...). Poszkodowana złożyła również oświadczenie dla towarzystwa ubezpieczeń o dokonaniu przelewu wierzytelności (dowód: umowa cesji wierzytelności, k. 39, oświadczenie dla towarzystwa ubezpieczeń, k. 40, oświadczenie współwłaściciela pojazdu, k. 42, pełnomocnictwo dla S. S., k. 44, odpis KRS powoda, k.64-71).

Pojazd zastępczy był niezbędny D. Ł. w celu dojazdu do pracy oraz lekarza. W okresie od dnia 25 stycznia 2012 roku do dnia 14 lutego 2012 roku poszkodowana korzystała z pojazdu zastępczego marki F. (...) o nr rej. (...), przejechawszy nim 1937 km.

(dowód: oświadczenie najemcy, k. 57, (...), k. 151)

W dniu 23 lutego 2012 roku E. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 3170,00 zł netto (3899,10 zł brutto) za wynajem pojazdu marki F. (...) o nr rej. (...) w okresie od dnia 25 stycznia 2012 roku do dnia 14 lutego 2012 roku - 20 dni najmu. Zgodnie z kwotą widniejącą na fakturze dzienna stawka czynszu w okresie najmu opiewała na kwotę 158,50 zł netto (dowód: faktura VAT, k. 33).

W dniu 24 lutego 2012 roku E. wystosował do (...) Związku (...) pismo w którym poinformował, iż na mocy umowy cesji wierzytelności nabył od D. Ł. wierzytelność w postaci prawa do zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, wnosząc jednocześnie o pokrycie kosztów najmu pojazdu zastępczego w wysokości 3899,10 zł brutto. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 29 lutego 2012 roku. Pismem z dnia 27 marca 2012 roku (...) Związek (...) odmówił E. wypłaty dochodzonej kwoty. (dowód: pismo z dnia 24 lutego 2012 roku, k. 28-30, potwierdzenie odbioru, k. 45, pismo pozwanego z dnia 27 marca 2012 roku – akta szkody).

Pismem z dnia 16 kwietnia 2012 roku, E. ponownie wezwał (...) Związek (...) do zapłaty należności w kwocie 3899,10 zł. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 20 kwietnia 2012 roku. (...) Związek (...) dochodzonej należności nie zapłacił.

(dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zapłaty, k. 23-25, potwierdzenie odbioru, k. 27, pismo pozwanego z dnia 26 kwietnia 2012 roku – akta szkody)

Uszkodzony pojazd marki R. (...) o nr rej. (...) nie mógł być eksploatowany w okresie pomiędzy kolizją a rozpoczęciem jego naprawy, bez występowania zagrożenia dla jego użytkownika jak i innych uczestników ruchu drogowego. Czas konieczny i niezbędny do dokonania naprawy pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) w celu doprowadzenia go do stanu sprzed szkody z dnia 17 stycznia 2012 roku w realiach niniejszej sprawy nie powinien przekraczać 19 dni, w tym 4 dni technologicznego czasu naprawy, 13 dni czasu pomocniczego oraz 2 dni wolne od pracy (04.02 i 05.02.2012 r.). Czas pomocniczy obejmował okres oczekiwania na wykonanie i zatwierdzenie ostatecznej wersji kalkulacji naprawy od 18 stycznia 2012 roku do 23 stycznia 2013 roku oraz od 26 stycznia 2012 roku do 02 lutego 2012 roku, łącznie 12 dni oraz

jeden dzień związany z koniecznością sprowadzenia części zamiennych. (dowód: pisemna opinia biegłego sądowego mgr inż. K. W., k. 174-189, pisemna opinia uzupełniająca biegłego sądowego mgr inż. K. W., k. 245-248).

Stawki rynkowe czynszu najmu pojazdu marki F. (...) w styczniu i lutym 2012 roku na (...) rynku lokalnym przy wynajmie na okres 20 dni kształtowały się w lokalnych firmach od 117,89 zł netto do 200,00 zł netto za dobę, natomiast w firmach globalnych od 157,94 zł netto do 205,53 zł netto

(dowód: pisemna opinia biegłego sądowego mgr inż. K. W., k. 174-189).

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na twierdzeniach przyznanych przez drugą stronę (niespornych), dokumentach załączonych do pozwu, sprzeciwu od nakazu zapłaty oraz dokumentach zawartych w aktach szkody. Zgromadzone w postępowaniu dowodowym dokumenty prywatne Sąd ocenił jako wiarygodne. Sąd odmówił wiarygodności jedynie danym dotyczącym dat zawartych w arkuszu naprawy, w zakresie w jakim pozostawały one w sprzeczności z pozostałymi dokumentami dotyczącymi naprawy pojazdu zgromadzonymi w aktach sprawy.

Ustaień faktycznych w sprawie Sąd dokonał również w oparciu o pisemną opinię biegłego sądowego oraz pisemną uzupełniająca opinię biegłego sądowego mgr inż. K. W., albowiem okoliczności, na które dowód z opinii biegłego został dopuszczony były sporne, a jej ustalenie wymagało wiedzy specjalistycznej, której Sąd nie posiadał. Opinię biegłego Sąd po jej pisemnym uzupełnieniu uznał za spójną i jasną a co za tym idzie rzetelną. Wskazać należy, że wnioski opinii są zdaniem Sądu logiczne, stanowcze i poparte doświadczeniem zawodowym biegłego.

W ramach odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego, który ruchem samochodu wyrządził drugiemu podmiotowi szkodę, poszkodowany nie ma obowiązku wyszukiwania stawek najniższych, czy nawet średnich, nie ma również obowiązku zaniechać korzystania z przysługującego mu uprawnienia korzystania z substytutu rzeczy uszkodzonej przez okres jej naprawienia, jeżeli powstała taka konieczność. Co za tym idzie, ustalenie „stawki średniej” nie miało istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem w realiach swobodnego obrotu gospodarczego znaczenie odgrywać może co najwyżej okoliczność czy stawka, na którą umówił się poszkodowany, należała do stawek rynkowych. Do stawek rynkowych nawiązywało uzasadnienie sprzeciwu od nakazu zapłaty i podniesione w nim zarzuty, co pozwoliło na zmodyfikowanie tezy dowodowej zaoferowanej przez pozwanego celem przeprowadzenia dowodu na okoliczności powołane przez pozwanego, a istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Same stawki średnie dla jej rozstrzygnięcia nie miały znaczenia.

Sąd oddalił wnioski dowodowe zawarte w punkcie 3,4 i 6 sprzeciwu od nakazu zapłaty, gdyż dotyczyły okoliczności nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu powód wywodził z umowy cesji z dnia 25 stycznia 2012 r., na podstawie której jako cesjonariusz nabył wierzytelność poszkodowanej z tytułu prawa do zwrotu kosztów najmu w E. auta zastępczego, przysługującą jej w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 17 stycznia 2012 r. Nabyta przez powoda wierzytelność była de facto wierzytelnością o zapłatę przez pozwanego odszkodowania za szkodę wyrządzoną poszkodowanej w ww. kolizji, w postaci kosztów najmu samochodu zastępczego.

Pozwany nie kwestionował odpowiedzialności sprawcy za zaistniałą kolizję drogową i w konsekwencji swojej odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody – posiadacza pojazdu mechanicznego. Pozwany zakwestionował natomiast ważność umowy najmu oraz cesji wierzytelności, konieczność najmu pojazdu zastępczego, długość niezbędnego i uzasadnionego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu, a w konsekwencji uzasadnionego okresu najmu auta zastępczego oraz wysokość czynszu najmu.

Wobec podniesionych przez pozwanego zarzutów podstawowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miała ocena posiadania przez powoda legitymacji czynnej do wystąpienia z roszczeniem wobec pozwanego, a zatem kwestia ważności i skuteczności umowy cesji wierzytelności oraz umowy najmu.

Jak stanowi przepis art. 509 § 1 k.c., wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Natomiast z treści § 2 powołanego wyżej przepisu wynika, że wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Przedmiotem przelewu może być także dostatecznie oznaczona wierzytelność przyszła. Jest przy tym oczywiste, że z treści umowy przelewu zawartej przez strony musi wynikać jej przedmiot. Innymi słowy skuteczność umowy przelewu wierzytelności uzależniona jest m.in. od skonkretyzowania przez strony wierzytelności będącej jej przedmiotem. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (indywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (tak trafnie SN w wyroku z 11 maja 1999 r., III CKN 423/98, Biul. SN 2000, nr 1, s. 1), a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie oraz przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność. Z treści umowy przelewu zawartej przez strony musi wynikać jej przedmiot. Skuteczność umowy przelewu wierzytelności uzależniona jest jednak przede wszystkim od istnienia wierzytelności będącej jej przedmiotem. Cesjonariusza nie chroni dobra wiara, dlatego nabędzie on wierzytelność w takim zakresie i tylko wówczas, gdy służyła ona cedentowi a przeniesienie wierzytelności odbywa się więc zgodnie z zasadą, że nikt nie może przenieść więcej praw niż sam posiada (nemo in alium plus iuris transferre potest quam ipse habet). Co prawda w umowie cesji nie ma wskazanej konkretnej wysokości wierzytelności przelanej, jednakże wierzytelność tę, jak uzasadniono wyżej - można ustalić na podstawie stosunku zobowiązaniowego z którego wynika. W niniejszej sprawie stosunkiem tym jest umowa najmu, która wprost została wskazana w § 1 umowy cesji. Na datę zawarcia umowy cesji tj. 25 stycznia 2012 roku, która jest tożsama z datą zawarcia umowy najmu, strony nie mogły określić pełnej wysokości wierzytelności przelanej, bowiem nie wiadomy był czas trwania naprawy. W § III umowy najmu (...) ((...)) czas zawarcia umowy najmu określono czasem naprawy, nie dłużej niż 15 dni roboczych. Dopiero z chwilą zakończenia naprawy, bądź upływu maksymalnego czasu trwania umowy, określenie pełnej wysokości wierzytelności stało się możliwe. W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości dopuszczalność, ważność i skuteczność przelewu takiej wierzytelności, a nawet wierzytelności przyszłej, która w dacie zawierania umowy cesji nie tylko nie jest określona co do wysokości, ale nawet jeszcze nie istnieje (podobnie wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu I ACa 550/09 Lex 756654, czy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20.02.2008r. II CSK 445/07 Lex 394765).

Kolejno, stosownie do art. 659 § 1 k.c., przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się oddać najemcy rzecz do używania przez czas oznaczony lub nie oznaczony, a najemca zobowiązuje się płacić wynajmującemu umówiony czynsz. Zgodnie natomiast z brzmieniem § 2 powołanego wyżej przepisu, czynsz może być oznaczony w pieniądzech lub w świadczeniach innego rodzaju. Umowa najmu jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, wzajemną i odpłatną. Odpowiednikiem świadczenia wynajmującego w postaci oddania rzeczy do używania jest zapłata czynszu przez najemcę. Do zawarcia umowy najmu dochodzi wówczas, gdy strony uzgodnią istotne jej składniki (essentialia negotii), do których należą: przedmiot najmu i czynsz. Wobec braku wymogu zawarcia przedmiotowej umowy w formie pisemnej, ustalenia dotyczące przedmiotu najmu i wysokości czynszu najmu nie muszą przybrać takiej formy. Strona powodowa – zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, wynikającym z przepisu art. 6 k.c. oraz stanowiącego jego odpowiednik procesowy art. 232 k.p.c., winna jednak te okoliczności udowodnić, skoro z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Zawarta pomiędzy poszkodowanym i powodem umowa w ocenie sądu stanowi umowę najmu. Przedmiot najmu został określony w § II. 4 umowy najmu (...) ((...)) gdzie opisano, iż chodzi o samochód marki F. (...) o nr rej. (...) (k. 36). Szczegółowe dane dotyczące tego auta zawarte zostały w (...), stanowiącym załącznik do umowy najmu ((...)) nr (...). Z (...) wynika, iż wynajęte auto należało do klasy aut (...). (k.151). Czas trwania umowy został ujęty w § III.1 umowy najmu (...) ((...)) gdzie wskazano, że wynajmujący wynajmuje auto zastępcze na czas naprawy uszkodzonego pojazdu

jednak nie dłużej niż na okres 15 dni roboczych rozumianych jako dni od poniedziałku do piątku (k. 36). Wysokość czynszu została natomiast określona w § IV.1 umowy najmu ((...)) gdzie wskazano, że najemca zobowiązuje się zapłacić wynajmującemu czynsz najmu w wysokości wynikającej z Cennika (...)((...)). W przypadku gdy wynajęte auto byłoby klasy wyższej niż klasa (...), cena miała zostać ustalona zgodnie ze stawką za najem pojazdów klasy (...)(k. 36). Cennik, podpisany przez M. Ł. reprezentującego najemcę pojazdu zastępczego, został złożony przy pozwie (k. 34). Cennik (...)((...)) przewidywał dla klasy auta (...) czynsz najmu za 20 dni okresu najmu w wysokości 3899,10 zł brutto.

Powyższe rozważania dowodzą, iż zarówno umowa najmu, jak i cesji wierzytelności zostały ważne i skutecznie zawarte, a co za tym idzie E. posiadała legitymację procesową czynną do występowania w niniejszej sprawie.

Nie ulega wątpliwości, że konieczność wynajmu pojazdu zastępczego powstaje, gdy poszkodowany nie ma możliwości posługiwać się dotychczasowym pojazdem, bez względu na to w jakich celach i z jaką intensywnością korzysta z pojazdu. Podkreślenia wymaga, iż w uchwale z dnia 17 listopada 2011 r. (sygn. akt III CZP 5/11, Biul. SN 2011/11/5) Sąd Najwyższy uznał, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej.

Poszkodowana została pozbawiona możliwości korzystania z uszkodzonego pojazdu co skutkowało tym, że miała ona prawo wynająć pojazd zastępczy. Utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia, a w konsekwencji wydatek poniesiony w związku z wynajęciem pojazdu zastępczego stanowi szkodę majątkową, bez względu na rodzaj działalności lub cel, dla którego poszkodowany wykorzystuje pojazd. Normalnym następstwem kolizji drogowej w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest bardzo często niemożność korzystania z własnego pojazdu przez poszkodowanego. Koszty korzystania z pojazdu zastępczego mieszczą się w granicach skutków kolizji podlegających wyrównaniu. Postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych i ekonomicznie uzasadnionych potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia (por. uchwała SN III CZP 5/11, Biul. SN 2011/11/5)

Pamiętać należy, że zgodnie z art. 361 § 2 k.c., w braku zastrzeżeń umownych lub szczególnych przepisów ustawy, szkoda winna być naprawiona w całości. Natomiast stosownie do art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 2003, Nr 124, poz. 1152 ze zm.), odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

W sytuacji zatem zaistnienia szkody, ubezpieczyciel odpowiadający z tytułu ubezpieczenia OC za sprawcę szkody obowiązany jest do jej naprawienia w całości. Ta zasada odnosi się również do kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, oczywiście w zakresie, w jakim pozostają one w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę, w tym przypadku z kolizją drogową.

Koszty wynajmu samochodu zastępczego pozostają w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, jeśli obejmują tylko okres konieczny i niezbędny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu, jeżeli pojazd ten nadawał się do naprawy w wyniku zakupu części nowej i zamontowania jej do samochodu. Granice normalnego związku przyczynowego, wyznaczone są usprawiedliwionym czasem naprawy pojazdu, a ten wyznacza zarazem zakres usprawiedliwionego odszkodowania ubezpieczeniowego.

W niniejszej sprawie sporna okazała się kwestia uzasadnionego i koniecznego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu, a w konsekwencji uzasadniony czas najmu pojazdu zastępczego. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c. w zw. z art. 223 k.p.c.), zatem to na pozwanym spoczywał ciężar wykazania podnoszonych przez niego twierdzeń, że uzasadniony czas naprawy uszkodzeń powstałych w pojeździe

poszkodowanego był krótszy niż czas naprawy tego pojazdu dokonanej przez warsztat naprawczy i pojazd nie musiał przez cały ten okres znajdować się w warsztacie naprawczym, a tym samym, poszkodowana nie musiała korzystać z samochodu zastępczego przez okres 20 dni.

Pozwany celem wykazania nieuzasadnionego czasu najmu zgłosił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność istnienia możliwości eksploatacji pojazdu w okresie pomiędzy kolizją z dnia 17 stycznia 2012 roku a jego naprawą oraz uzasadnionego czasu naprawy uszkodzonego pojazdu, w tym technologicznego czasu naprawy biorąc pod uwagę fakt, że warsztat prowadził sprzedaż części zamiennych, a części konieczne do naprawy znajdowały się na stanie magazynu warsztatu, jak również, jak również w oparciu o godziny pracy warsztatu naprawczego, w którym dokonano naprawy. Jak wynika z pisemnej opinii biegłego sądowego oraz uzupełniającej pisemnej opinii biegłego sądowego K. W. nie istniała możliwość eksploatacji pojazdu w okresie pomiędzy kolizją a jego naprawą, bez występowania zagrożenia dla jego użytkownika jak i innych uczestników ruchu. Czas konieczny i niezbędny do dokonania naprawy pojazdu marki R. (...) o nr rej. (...) w celu doprowadzenia go do stanu sprzed szkody z dnia 17 stycznia 2012 roku w realiach niniejszej sprawy natomiast nie powinien przekraczać 19 dni, w tym 4 dni technologicznego czasu naprawy oraz 13 dni czasu pomocniczego związanego z oczekiwaniem na weryfikację kalkulacji naprawy. 13 dni czasu pomocniczego oraz 2 dni wolne od pracy (04.02 i 05.02.2012 r.). Czas pomocniczy obejmował okres oczekiwania na wykonanie i zatwierdzenie ostatecznej wersji kalkulacji naprawy od 18 stycznia 2012 roku do 23 stycznia 2013 roku oraz od 26 stycznia 2012 roku do 02 lutego 2012 roku, łącznie 12 dni oraz jeden dzień związany z koniecznością sprowadzenia części zamiennych. Jak wskazał biegły sądowy było możliwe wykonywanie prac naprawczych w okresie od 26 stycznia do 02 lutego 2012 roku, ale warsztaty z reguły nie rozpoczynają napraw przed ustaleniem z ubezpieczycielem jej warunków, czyli przed otrzymaniem zweryfikowanej kalkulacji naprawy. Postępowanie to w ocenie Sądu jest słuszne, gdyż nie można oczekiwać od warsztatu naprawczego, iż podejmować będzie nieuzasadnione ryzyko ekonomiczne związane z możliwością nie zatwierdzenia przez ubezpieczyciela dokonanych napraw. Ponadto zgodnie z opinią biegłego było mało prawdopodobne, iż nieautoryzowany serwis posiadał, w realiach niniejszej sprawy, potrzebne do naprawy części na stanie swojego magazynu, w związku z czym zasadne było przyjęcie 1 dni pomocniczego jako okresu na ich sprowadzenie. W związku z powyższym należy stwierdzić, posiłkując się wnioskami opinii dotyczącymi ustalenia koniecznego i niezbędnego czasu naprawy, iż uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego w realiach niniejszej sprawie wynosił 19 dni kalendarzowych.

Poszkodowanemu przysługuje wybór podmiotu oferującego pojazdy zastępcze, tak samo jak przysługuje mu wybór warsztatu naprawczego, któremu powierzy naprawę uszkodzonego pojazdu. Wybierając jeden z wielu funkcjonujących na rynku takich podmiotów, poszkodowany może się kierować m.in. jego fachowością, rzetelnością i poziomem świadczonych usług. Kosztami „ekonomicznie uzasadnionymi”, do których zwrotu obowiązany jest ubezpieczyciel, są zatem koszty ustalone według cen, którymi posługuje się wybrany przez poszkodowanego podmiot oferujący pojazdy zastępcze. Nie ma przy tym znaczenia fakt, że ceny te odbiegają (są wyższe) od cen przeciętnych dla tej kategorii usług na rynku. Jeżeli nie kwestionuje się uprawnienia do wyboru przez poszkodowanego firmy wynajmującej pojazdy zastępcze, miarodajne w tym zakresie powinny być ceny stosowane właśnie przez tę firmę. Przyjęcie np. cen przeciętnych dla określenia wysokości przysługującego poszkodowanemu odszkodowania, niezależnie od samej metody ich wyliczenia, która może być zróżnicowana, nie kompensowałoby poniesionej przez poszkodowanego szkody, gdyby ceny przyjęte przez podmiot, z którym poszkodowany zawarł umowę, były wyższe od przeciętnych (por. uchwała SN z dnia 13 czerwca 2003 r., III CZP 32/03, OSNC 2004/4/51).

Zarzut stosowania stawek rażąco wygórowanych mógłby być przez pozwanego skutecznie podniesiony, gdyby poszkodowany umyślnie albo przez rażące niedbalstwo wynajął samochód zastępczy po stawce znacznie odbiegającej od obowiązujących na rynku /por. art. 16 w zw. z art. 17 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...)/, czy też działanie poszkodowanego miałooby na celu pokrzywdzenie ubezpieczyciela sprawcy szkody, czyli iż umówiono się na stawkę wyższą od tej, którą normalnie stosuje się przy wynajmie takiego pojazdu, aby zawyżyć wysokość odszkodowania z tego tytułu. Skoro poszkodowany ma prawo do najmu pojazdu zastępczego od podmiotu stosującego stawki rynkowe (zrelacjonowane do klasy pojazdu zbliżonej w stosunku do pojazdu uszkodzonego i obszaru), to stawki

powoda mogłyby zostać uznane za zawyżone jedynie w przypadku stwierdzenia, że nie są one stawkami rynkowymi bądź pojazd nie jest pojazdem klasy zbliżonej do pojazdu uszkodzonego.

Pozwany w niniejszej sprawie kwestionował również przyjętą między stronami umowy najmu stawkę czynszu najmu. Z pisemnej opinii biegłego wynika jednak, iż rynkowe stawki czynszu najmu pojazdu marki F. (...) w styczniu i lutym 2012 roku na (...) rynku lokalnym przy wynajmie na okres 20 dni kształtowały się w firmach lokalnych od 117,89 zł netto do 200,00 zł netto, natomiast w firmach globalnych od 157,94 zł netto do 205,53 zł netto.

W związku z powyższym należało przyjąć, iż stosowana przez powoda stawka czynszu najmu za dobę w wysokości 158,50 zł netto mieści się w granicach stawek rynkowych i nie można uznać jej za zawyżoną. Co za tym idzie, zarzut pozwanego okazał się bezzasadny.

Zasadne było zatem zastosowanie stawki jaką w ramach łączącej strony umowy poszkodowana i powód ustalili. Należy mieć bowiem na uwadze, iż w chwili zwrotu pojazdu zastępczego, konkretyzacji podlegała, zgodnie z postanowieniami umowy najmu, stawka czynszu najmu za jaką poszkodowana wynajęła i pojazd zastępczy. Skoro w realiach niniejszej sprawy poszkodowana zwróciła pojazd zastępczy po 20 dniach uznać należało, iż strony ustaliły stawkę czynszu najmu na podstawie cennika (...) ((...)), na kwotę 3899,10 zł brutto za 20 dni, co daje stawkę dzienną w wysokości 194,96 zł brutto (158,50 zł netto).

Tym samym ustalając wysokości należnego powodowi na podstawie umowy cesji wierzytelności odszkodowania należnego od ubezpieczyciela sprawcy szkody przyjąć należało, ustaloną przez strony, a skonkretyzowaną w dniu zwrotu pojazdu zastępczego dobową stawkę czynu najmu.

Uwzględniając zatem uzasadniony czas najmu 19 dni oraz przyjmując stawkę czynszu najmu ustaloną przez strony w wysokości 194,96 zł brutto, Sąd uznał, iż powodowi należało się odkodowanie stanowiące iloczyn uzasadnionego czasu naprawy i ustalonej przez strony stawki czynszu najmu, co łącznie dało kwotę 3704,14 zł (19 x 194,96 zł). W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O obowiązku zapłaty odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty należności głównej Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu, na podstawie art. 481 k.c. w związku z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (...). Zgodnie z powołanym art. 14 ust. 1 ww. ustawy zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia (...) zawiadomienia o szkodzie. Pozwany pozostawał zatem w opóźnieniu z zapłatą świadczenia odszkodowawczego od dnia następnego po upływie 30-dniowego terminu, liczonego od momentu doręczenia mu wezwania do zapłaty, tj. od dnia 29 lutego 2012 r. Tym samym zasadne było żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od dnia 31 marca 2012 r. do dnia zapłaty.

Rozstrzygając o kosztach procesu Sąd oparł się na dyspozycji przepisu art. 100 zd. 2 k.p.c. uznając powoda za przegrywającego niniejszą sprawę jedynie w nieznaczej części. W związku z tym Sąd zasądził na rzecz powoda od pozwanego poniesione przez niego w toku procesu koszty w postaci: opłaty od pozwu w wysokości 195zł, kosztów zastępstwa strony przez profesjonalnego pełnomocnika w wysokości 600 zł, ustalonych na podstawie § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) /Dz. U. z 2013 r., poz. 490/ oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, łącznie 812 zł.

Orzeczenie jak w pkt. IV sentencji wyroku, a więc o pobraniu od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy w W. kwoty 342,52 zł, znajduje uzasadnienie w treści art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 zd. 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie wskazanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

Sygn. akt XV GC 2106/13

W., dnia 27 czerwca 2014 roku

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć pełnomocnikowi powoda oraz pełnomocnikowi pozwanego.

2 Wykonać i doręczyć pełnomocnikowi pozwanego kserokopie protokołu rozprawy z dnia 17 czerwca 2014 roku.

SSR Małgorzata Wiśniewska